

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quodnam sit promissionis argumentum. Cap. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

HISTORIAE EC-
CLESIASTICAE AB EVSE-
BIO COGNOMENTO PAMPHI-
li Cesareæ Episcopo conscriptæ
Liber Primus .

Quodnam sit promissionis argumentum.

CAP. I.

Nstituenti mihi Sanctorum Aposto-
lorum successiones, ordinemq; tem-
porum à seruatore nostro ad hanc
ætatem vsq; decursum, literarum
monumētis mandare, quot etiam ac
quæ res in ecclesia gestæ à vetetibus
commemorentur, qui homines in il-
lustrissimis prouincijs huic decorè
& cum laude præfuerint, principemq; locū obtinuerint,
qui in cuiusque ætatis curriculo vel scriptis, vel secus, sa-
cro sanctum Dei verbum constanter tueri ac defendere
laborarint, qui præterea quòtue numero & quo tempore
fuerint hi, qui propter nouarum rerum cupiditatem, sine
in summum errorem delapsi, seq; ipsi falsæ deprauatæque
doctrinæ auctores palam prædicarint, & non aliter ac lu-
pi rapaces, Christi gregem quasi incurfione facta obtrue-
rint, quæ item & quàm graues calamitates vniuersam Iu-
dæorum gentem propter insidias, quas Seruatori nostro
struxerat, idq; non ita multò post, oppresserint, quoties
porrò, qua ratione, quibus temporibus diuinus sermo ef-
frenato Gentilium impetu oppugnatus fuerit, qui etiam
pro eius defensione ardua certamina cum effusione san-
guinis, atque acerborum tormentorum perpeffione va-
rijs temporibus confecerint, quæ deinceps nostra iam ip-
sorum memoria, Sanctorum cædes & martyria factitata
sint, ad extremum, quàm benignum ac clemens seruator
noster ecclesiæ tulerit auxilium, non aliunde quàm à prima

A

illa

EVSEBII HISTORIAE

illa seruatoris & Domini nostri Iesu, qui est Christus Dei, œconomia, exordium sumendum videtur. Atque hoc loco iam ipsa ratio, quæ rem quamque ex æquitate ponderare solet, mihi vt ignoscatur, postulat: quippe quæ faciliè fatetur istud opus, quod instituimus, quodque nos plenè cumulateque perfecturos sumus polliciti, plus habere difficultatis, quàm quod viribus nostris sustinere possimus. Et quoniam hoc argumentum nos iam primi aggredientes, quasi desertam & inusitatam viam inire molimur, idcirco precibus magnopere petimus, tum à Deo patre, vt itineris ducem se præbeat, tum à Domino nostro Iesu Christo, vt virtute sua ac potentia nobis adiumento sit: quandoquidem hominum ne nuda quidem vestigia reperire possumus, qui ante nos eandem viam truerint: præterquam quòd quidam exigua solum ingenij sui monimenta (in quibus rerum suis ipsorum temporibus gestarum commentarios membratim, alius aliter, scriptos post se relinquebant) procul tanquam faces accensas nobis ad intuendum proposuerunt, voceque emissa contentius, de sublimi loco, quasi de accliuis montis despectu, & alta specula clamarunt, præceperuntque qua via incedere, & qua ratione iter sermonis nostri absque errore & periculo dirigere oporteat. Quæcunque igitur ad argumentum à nobis in præsentia propositum aliquid adiumenti allatura putemus, ea quoniam dispersè ab illis ipsis memoriæ prodita sunt, sedulo colligere, & tanquam ex pratis rationis & prudentiæ flosculis pulchrè vestitis, quæ illorum veterum scriptorum apta videantur testimonia, decerpere, & historico quodam narrationis genere in vnum corpus redigere pro viribus enitemur: hoc ipso planè contenti, si minus omnium Apostolorum Seruatoris nostri, at faciliè præstantissimorum successores, qui ecclesias & dignitate præstantes, & hominum memoria celebratas ad hoc vsque tempus gubernarunt, literis prodendo ab obliuione perpetua vindicemus. Atque in hoc instituto laborem ponere mihi propterea cum primis necessarium existimo, quòd neminem scriptorum ecclesiasticorum in istud scribendi munus

di munus operam suam & diligentiam hactenus contulisse cognoui. Ea porrò spes animo iniecta est, hoc ipsum, quod instituo, his qui eximiae & praeclaræ rerum gestarum cognitionis cupiditate ducuntur, summo emolumento futurum. Iam verò in illis libris, quos de temporum ordine conficiebamus, quanquam istas res breuiter strictimque percensimus, in hoc tamen opere, quod iam est in manibus, multò plenius easdem vberiusque explicare animus est. Atque ex Christi Seruatoris, vt dixi, œconomiae & diuinitatis *al. vel ho-
minum
captum
superat.* explicatione, quæ propter suum splendorem & excellentiam longè humanam eius naturam superat, orationis nostræ nascetur exordium. Etenim rerum in ecclesia gestarum historiam literis mandare ingressuro, altius aliquanto ex prima Christi ipsius œconomia initium necessariò repetendum est: propterea quòd diuiniore quadam appellatione, quàm plerisque videatur, ab illo dignati sumus.

*Epitome breuè de Seruatoris Domini nostri Iesu
Christi præexistentia & di-
uinitate.*

C A P. II.

CVM duplex sit in Christo natura, altera capiti humani corporis similis, qua Deus esse intelligitur, altera pedibus comparata, qua carnem paribus cum nostra carne affectionibus obnoxiam nostræ ipsorum salutis gratia induisse creditur, commoda certè eorum quæ sequuntur, explanatio sumi potest, si modò ex eo, quod in hoc sermone caput est, & quasi principatum obtinet, cursum totius historię de illo institutæ deducamus. Eo pacto etiam vetustas & amplitudo Christianæ religionis ab antiquis ductæ temporibus, his qui illam nouam atque peregrinam, nec prius quàm heri, aut nudiustertius in lucem emeruisse existimant, manifestò ostendetur.

Genus quidem, dignitas, ipsaq; Christi substantia, & natura nulla oratione poterunt plenè explicari: quemadmodum

A 2 Sacer